

Zpráva NRL pro chřipku a NRL pro nechřipkové respirační viry

15.3.2010

Aktuální informace k vývoji rezistence pandemic H1N1 2009 na antivirové preparáty druhé generace

Podle zpráv WHO byl první rezistentní pandemický kmen zachycen v červnu 2009, tedy nedlouho poté, co se pandemická chřipka začala šířit. Ke 3.2.2010 bylo celkem diagnostikováno 225 případů izolátů nesoucích mutaci H275Y, tedy rezistenci k oseltamiviru, ale se zachovanou citlivostí na zanamivir. Z tohoto počtu byla u 142 pacientů k dispozici podrobná dokumentace, ze které vyplynulo: v 56 případech (40%) se jednalo o izoláty od osob s různou mírou imunosuprese, dalších 54 (38%) pacientů podstoupilo specifickou terapii chřipky, v 16 případech (11%) se jednalo o osoby, u nichž byla indikována chemoprophylaxe a u dalších 16 pacientů (opět 11%) byla anamnéza a předchorobí bez významnějších údajů a vazeb na antivirovou terapii.

Rezistentní kmeny byly zachyceny ve 20 zemích celkem ve 4 regionech WHO a úhrnně bylo vyšetřeno více než 20 000 izolovaných kmenů nejméně z 86 zemí světa.

V červnu 2009 byl zachycen cluster 7 případů oseltamivir rezistentních kmenů u studentů, kteří společně cestovali vlakem s Ho Či Minova města do Hanoje. U všech z nich byly rezistentní kmeny prokázány ještě před započítáním léčby a je tedy pravděpodobné, že se „index case“ - jeden ze studentů - nakazil z blíže nespecifikovatelného zdroje a postupně byl nakažen celý podchycený cluster. Tato epizoda představuje jednu ze tří celkem evidovaných a dokazuje schopnost relativně snadného šíření kmene pandemic H1N1 2009, který je nositelem mutace předznamenávající rezistenci na oseltamivir. Ovšem v naprosté většině představuje uvedených 225 záchytů ojedinělé případy, mezi nimiž není žádná epidemiologická vazba a významnější šíření virů s touto mutací nebylo nikde ve světě zjištěno.

V srpnu 2009 WHO publikovalo pravidla správného použití antivirové terapie, která byla v únoru tohoto roku revidována. Text je dostupný na stránkách WHO (www.who.int).

Všechny případy záchytu rezistentních kmenů musí být pečlivě dovyšetřeny a v mezích možností posouzeny všechny okolnosti a epidem. vazby. Pokud to situace umožňuje, je lépe u imunosuprimovaných pacientů (kritéria ovšem nejsou nijak specifikována) použít k léčbě, je-li indikována, zanamivir, aby se předešlo rozvoji rezistence u těchto rizikových pacientů.

Aktuální epidem. situace v Evropě:

Celkově je nemocnost v Evropě nízká, evidentně jsme za první vlnou a je otázkou, kdy a v jakém stupni přijde vlna druhá. V tuto chvíli nejsou žádné indicie, které by nástupu další vlny nasvědčovaly.

Všechny evropské sítě hlásí jako dominující agens stále pandemic H1N1 2009, pouze ve Švédsku je převládajícím vyvolavatelem ILI chřipka typu B, nicméně i tam je nemocnost na neepidemické úrovni. V ČR zůstal již hlášený případ B chřipky zcela ojedinělý, další vyšetření větší prevalence viru typu B nepotvrdila. Děkujeme všem spolupracujícím laboratořím za poskytování výsledků a hlášení, v horizontu několika týdnů plánujeme širší a celkově detailnější analýzu výsledků získaných během první pandemické vlny. Aktualizace izolovaných kmenů bude provedena v průběhu příštích 14 dnů.

MUDr.M.Havlíčková
NRL pro chřipku

